

Tanıtım-Değerlendirme

Burcu YILMAZ/ Ankara Üniversitesi BİL-BEM

Bilgi Sistemleri ve Bilişim Yönetimi: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar / Ed. Fahrettin Özdemirci ve Zeynep Akdoğan. Ankara: BİL-BEM, 2017. xii + 331. s.

“Bilgi Sistemleri ve Bilişim Yönetimi: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar” kitabı 3 bölüm ve 21 makaleden oluşmaktadır. Prof. Dr. Fahrettin ÖZDEMİRCİ ve Uzm. Zeynep AKDOĞAN’ın editörlüğünü yaptığı kitapta yer alan makaleler 19-20 Ekim 2017 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenen 3. e-BEYAS Sempozyumu: “Kurumsal Dinamikler Çerçevesinde Bilgi Sistemleri ve Bilişim Yönetimi: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar” Sempozyumunda sunulan bildirimlerden bağımsız bir çalışmaya dönüştürülmüş ve bu çalışmalar genişletilerek makale haline getirilmiştir. 21 bildirinin tekrar ele alınması ile oluşan bu eser disiplinler arası bir yaklaşımla hakem sürecinden geçirilerek kullanıcılara sunulmuştur.

Kitabın “Elektronik Belge-Bilgi- Arşiv ve Açık Devlet Verisi, Büyük Veri, Yapay Zeka Üzerine Yeni Yaklaşımlar” adlı ilk bölümünde elektronik belge-bilgi- arşiv sistemleri, açık devlet verisi, belge ve bilginin istihbarat amacıyla kullanımı ve kullanım şekilleri, Endüstri 4.0, yapay zeka ve bu kapsamda yeni yaklaşımlar konularına değinilmiştir.

“Yeni Teknolojiler, Güvenlik ve Hukuk” olarak adlandırılan ikinci bölümde ise elektronik belge-bilgi – arşiv sistemlerinin teknik alt yapısı, felaket yönetimi, güvenlik, kişisel verilerin korunması, EBYS’ lerde bilgi güvenliğinin sağlanması ve belge-bilgi-arşiv sistemlerinin hukuk çerçevesinde ele alınması konuları irdelenmiştir.

Son bölüm olan “EBYS Uygulamalarının Boyutları ve Standartlar” bölümünde ise kurumsal olarak kullanılan belge yönetim sistemlerinin uluslararası boyutta standartlaştırılması ve bu konuda nitelikli insan gücü geliştirme çalışmaları, kamu kurumlarında EBYS ve arşiv sistemlerinin kullanımı ve bu sistemlerin kuruma etkileri, EBYS’ lerde belgelerin uzun süreli saklanması gibi konular ele alınmıştır.

Kitap basılı ve elektronik olarak yayımlanmıştır. Eserin elektronik formatına BİL-BEM web adresinden(http://bilbem.ankara.edu.tr/wpcontent/uploads/sites/629/2017/12/e_Kitap_BSBY_2017.pdf) ve e-BEYAS Sempozyumları web adresinden (http://ebeyas.org/wp-content/uploads/2017/12/e_Kitap_BSBY_2017.pdf) erişilebilmektedir. Ayrıca eser Ankara Üniversitesi Açık Erişim Veri Tabanında da yer almaktadır.

Bilgi Kuramı ve Bilgi Yönetimi: Kuramsal Bilginin Oluşumu ve Toplumsal Bilgiye Dönüşümü / Özgür Külcü. İstanbul: Hiperlink, 2018. 230. s.

Prof. Dr. Özgür KÜLCÜ tarafından 2018' in Mayıs ayında basılı olarak yayınlanan "Bilgi Kuramı ve Bilgi Yönetimi: Kuramsal Bilginin Oluşumu ve Toplumsal Bilgiye Dönüşümü" adlı kitapta bilgi olgusu, geçmişten günümüze bilgi ve bilgi hizmetleri perspektifinden irdelenmektedir. Toplamda dört ana bölümden oluşan kitapta bilgi; felsefi, tarihi, iktisadi, toplumsal ve yeni bir hizmet dalı olarak ele alınmış, derinlemesine incelenmiştir.

Bu kapsamda "Bilgi Kuramı Bilgi Yönetimi İlişkisi" adlı kitabın ilk bölümünde bilgi kuramının tarih boyunca gelişimi, bilgi kavramının epistemolojik açıdan incelenmesi, Bilgi ve Belge Yönetimi alanında bilgi ve bilginin önemi, epistemolojik temellerle geliştirilen bilgi hizmetleri, bilginin araçtan amaca dönüşüm süreci gibi konular üzerine incelemeler ve değerlendirmeler yapılmıştır.

"Toplumsal Değişimlerde Arşivler ve Arşiv Kaynakları" olarak adlandırılan ikinci bölümde arşivler, arşivlerin tarih boyunca gelişimi ve toplum üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu kapsamda Ortaçağ' dan Aydınlanma Çağı' na, Rönesans'tan Fransız Devrimi' ne kadar arşivlerin gelişimi ve insanlığın arşive bakışı, arşivlerin dönüşümü ve arşivlerin gelinen medeniyet seviyesindeki önemi vurgulanmıştır.

Kitabın üçüncü bölümü olan "Arşiv Kaynaklarından Bilgi İçerikli Dijital Kültürel Mirasın Yönetimine Toplumsal Etkileriyle Bilgi ve Belge Yönetimi" adlı bölümde dijital kültürel miras ve bu konudaki uygulamalar incelenmiştir. Bu doğrultuda dijital kaynakların yönetimi, kültürel mirasın dijital ortamda yönetimi ve bu konu üzerine güncel tartışmalar, yeni bir disiplin olan Dijital Kürasyon, Dijital Kürasyon stratejileri, dijital içeriğin tanımlanması, dijital içeriklerin standartlaştırılma çalışmaları ve bu konudaki uygulamalar değerlendirilmiştir.

Dördüncü ve son bölüm olan " Dijital Çağda Bilgi Kuramı ve Bilgi Yönetimi: Bilginin Güvenilirliği, Korunması ve Erişilebilirliği" başlıklı bölümde, günümüzde bilginin güvenilirliğinin sağlanması, korunması ve erişilebilirliğinin sürdürülebilmesi amacıyla konu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Kurumsal hayatta bilginin güvenilirliği ve bunun önemi, bilgi güvenliği ilkeleri ve bu konudaki standartlaşma çalışmaları, bilginin korunması ve erişilebilirliği, bilginin kanıt niteliği taşıması için gerekli unsurlar ve günümüzde bilgi yönetiminin önemi konuları üzerinde durulmuş, genel bir değerlendirme ile eser sonlandırılmıştır.

Kurumsal Bilgi Sistemleri ve Belge Yönetimi: Organizasyonlarda Bilgi ve Belge Yönetimi Sistemlerinin Temel İlkeleri / Özgür Külcü. İstanbul: Hiperlink, 2018. 495. s.

Prof. Dr. Özgür KÜLCÜ tarafından yayınlanan "Kurumsal Bilgi Sistemleri ve Belge Yönetimi: Organizasyonlarda Bilgi ve Belge Yönetimi Sistemlerinin Temel İlkeleri" adlı kitap 7 bölümden oluşmaktadır. Eserde konu ile ilgili güncel bilgiler ve geriye dönük araştırmalar baz alınarak, ülkemizde kurumsal belge yönetimi sistemleri geliştirilirken göz önünde bulundurulması gereken unsurlar belirlenmiş ve okura sunulmuştur.

Kitabın, "Kurumsal Bilgi ve Belge Yönetimi Temel İlkeleri" adlı ilk bölümünde belge türleri ve özellikleri, belge yönetim programları ve bunların kapsamı, geliştirilme çabaları, belgelerin değerlendirilmesi, belge saklama programlarının geliştirilmesinde yasal süreçler ve bu kapsamda incelemeler ile uygulama modellerine yer verilmiştir.

"Belge Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kurumsal Değer Olarak Bilginin Yükselişi" adlı ikinci bölüm, belge yönetim sistemlerinin standartlaşma sürecine ayrılmıştır. Literatür perspektifinden belge yönetimi uygulamaları incelenmiş, EBYS' lerin işlevsel gereksinimleri, geliştirilmesi için belirlenen teknik ve uygulama gereklilikleri ve ilgili konudaki standartların gelişimine değinilmiştir.

"Bilgi ve Belge Yönetiminin Uluslararası Yönü ve Standartlaşma Çalışmaları" olarak adlandırılan üçüncü bölümde ise belge yönetimi uygulamaları ulusal ve uluslararası çerçevede ele alınmış ve belge yönetiminde uluslararası standartlaşma çalışmaları okura sunulmuştur. Bu kapsamda birçok standart incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

"Kalite Yönetim Sistemlerinde Belge Yönetimi" adı verilen dördüncü bölümde ise kalite yönetim sistemleri ve belge yönetimi ilişkisi ele alınmıştır. Kalite ve kalite olgusunun gelişimi, bu gelişimin belge yönetimi ve bilgi- belge yönetim sistemlerine etkileri, ISO Kalite Standartları, ISO Standartlarının içerisinde belge yönetiminin önemi gibi konular incelenmiştir.

"Belge Yönetiminde Dijitalleştirme ve İçerik Yönetimi" olarak adlandırılan beşinci bölümde kurumsal bilgi kaynağı olarak belgeler ve belge yönetimi kapsamında dijitalleştirme çalışmaları ile içerik yönetimi konusuna değinilmiştir. Bu kapsamda bilginin dijital ortamda korunması ve belgelerin sürekliliğinin sağlanması, dijital tehditler ve bunlara yönelik geliştirilen çözümler, dijitalleştirme uygulamaları ve metadata alanlarının tanımlanması, kurumsal içerik yönetimi ve Web 2.0 uygulamaları gibi konulara değinilmiştir.

Kitabın altıncı bölümü olan "Türkiye' de Kurumsal İdari Düzenlemeler ve Standartlar Çerçevesinde Belge Yönetim Uygulamalarının Yapılandırılması" adlı bölümde belge yönetimi temel kavramları ve belge yönetiminde program geliştirme süreçlerine değinilmiştir. Bu kapsamda birim ve kurum arşivleri, resmi yazışma usul ve esasları, standart dosya planı, arşiv sistemleri ve arşivlerin mekânsal organizasyonu gibi temel konular ayrıntılı olarak ele alınmış, ilgili konu terimleri tanımlanmıştır.

Kitabın yedinci ve son bölümü olan "TS 13298 ve TS 27001 Çerçevesinde Elektronik Belge Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Temel İlkeleri" adlı bölümde TS 13298 Bilgi ve Dokümantasyon - Elektronik Belge Yönetim Standardı ve TS 27001 Bilgi Güvenliği Standardı kapsamlı olarak ele alınmıştır. Bunların yanı sıra kamuda kullanılan basılı ve elektronik belgeleme ve dosyalama sistemleri (KAYSİS, DETSİS, HEYS, KMS vb.) hakkında bilgi verilmiş ve genel bir değerlendirme ile eser sonlandırılmıştır.

